

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ
КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЛЬВІВСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ
АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ**

ЛЬВІВ – 2013

Зміст

Вступ.....	3
Розділ I. Загальні положення.....	3
Розділ II. Основні терміни та визначення.....	4
Розділ III. Види навчальної роботи та контрольні заходи.....	5
Розділ IV. Види контролю та їх визначення.....	7
Розділ V. Поточний та модульний контроль.....	8
Розділ VI. Підсумковий контроль.....	9
Розділ VII. Оцінювання.....	10
Розділ VIII. Обов'язки та права учасників КМСОНП.....	14
Додатки.....	15

Вступ

Положення розроблено відповідно до чинного законодавства у сфері освіти України:

- наказ Міністерства освіти і науки України від 02.06. 1993 р. № 161 «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»
- наказ Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 №49 «Про затвердження Програми дій щодо реалізації положень Болонської Декларації у системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки»;
- наказ від 20.10.2004 № 812 «Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»;
- наказ від 30.12.2005 №774 «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»;
- наказ від 13.07.2007 № 612 «Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське та світове освітнє співтовариство на період до 2010 року»;
- наказ від 16.10.2009 № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;
- методичні рекомендації щодо «Запровадження ECTS та її ключових документів у вищих навчальних закладах» № 1/9-119 від 26. 02. 2010 р.
- рекомендації щодо впровадження кредитно-модульної системи у вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації (Додаток до наказу МОН України № 774 від 30. 12. 2005);
- рекомендації щодо структури та ведення індивідуального навчального плану студента (додаток до наказу МОН України № 774 від 30. 12. 2005);
- рекомендації та матеріали семінарів-нарад і науково-практичних конференцій, проведених МОН України;
- матеріали обміну досвідом та методичних семінарів за участю вищих мистецьких навчальних закладів: Львівської національної академії мистецтв, Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури, Харківської національної академії дизайну та мистецтв та ін.

Положення враховує досвід провідних вищих навчальних закладів України щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи, її стандартів та інструментів мобільності.

I. Загальні положення

1.1. Дане положення розроблене з метою контролю якості знань студентів у Львівській національній академії мистецтв (далі ЛНАМ) та адаптації її до загальноєвропейських вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

1.2. Положення визначає основні принципи організації поточного і підсумкового контролю знань студентів, які навчаються за програмами освітньо-кваліфікаційних рівнів «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр» і регулює переведення показників академічної успішності студентів ЛНАМ з національної шкали в шкалу ECTS.

1.3. Використання кредиту (кредитної години) в навчальному процесі розглядається як один з найбільш зручних параметрів для оцінки й виміру обсягів набутих знань, умінь і навичок за будь-який період навчання в різних закладах освіти і таким чином як ефективний інструмент упорядкування освіти і забезпечення академічної мобільності. При цьому академічний статус студентів визначається кількістю набраних кредитів, що відображають частку засвоєння навчальної програми, і рейтинговим балом, що характеризує якість навчання.

1.4. Оцінювання знань студентів за кредитно-трансферною системою мотивує студентів:

- до систематичної активної роботи впродовж усього періоду навчання, формування стійких знань, умінь та навичок;
- приводить у відповідність контрольні заходи до форми і змісту робочих навчальних програм;
- сприяє відкритості контролю, що базується на ознайомленні студентів зі змістом дисципліни на початку її вивчення, а також формами та видами контрольних заходів, порядком їх проведення та критеріями оцінювання;
- забезпечує об'єктивність оцінювання знань студентів, впровадження різноманітних форм контролю усіх видів навчальної роботи студента впродовж семестру;
- розширює можливості для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення;
- підвищує ефективність роботи професорсько-викладацького складу;

II. Основні терміни та визначення

ECTS (European Credit Transfer System) – європейська кредитно-трансферна система, спрямована на уніфікацію вимірювання та оцінювання навчальної роботи з метою забезпечення мобільності студента у європейському освітньому просторі.

Кредит (Credit) – умовна одиниця виміру обсягу навчальної роботи студента при вивченні певної складової навчальної програми чи окремої дисципліни, засвоєної студентом під час навчання. Кредит – мінімальна одиниця, яка точно документується, однаково сприймається в освітньому просторі, визначає суму аудиторної та самостійної роботи студента й становить 36 академічних годин.

Навчальна дисципліна (у вищому навчальному закладі) – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, процеси, методи, об'єкти тощо, будь-якої галузі діяльності з визначенням потрібного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності умінь і навичок.

Змістовий модуль – система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єкту.

Навчальний елемент – автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння елементарної одиниці знання або уміння; містить відповідний теоретичний матеріал чи практичну його реалізацію.

Модуль – це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Модульний цикл – певним чином зорганізована частина навчального часу студента, призначена для вивчення визначеної групи модулів освітньо-професійної програми і здійснення з них контрольних заходів. Тривалість модульного циклу визначається графіком навчального процесу.

Контроль навчальної діяльності студента (педагогічний контроль) полягає у вимірюванні реального рівня навчальної роботи та в отриманні об'єктивних і надійних доказів знань студента, продемонстрованих навичок і професіоналізму у відповідності до змісту і завдань навчальної дисципліни, змістового модуля чи будь-якого навчального елементу.

Заліковий кредит – завершена, задокументована частина навчальної дисципліни, практики, курсового проектування, інших видів навчання студента, що підлягає обов'язковому оцінюванню та зарахуванню. У заліковому кредиті оцінюються всі види навчальної діяльності студента, що формують компетенції.

Індивідуальна позанавчальна робота – це форма самостійної роботи студента згідно з позанавчальним планом. В індивідуальну позанавчальну роботу студента входить: участь у науково-дослідній роботі, конференціях, студентських наукових гуртках, підготовка публікацій, а також участь в олімпіадах, конкурсах, творчих виставках, пленерах, симпозіумах або інших заходах, спрямованих на розкриття індивідуальних

творчих здібностей студента. Індивідуальна позанавчальна робота студента оцінюється додатковими заохочувальними балами.

III. Види навчальної роботи та контрольні заходи

Навчальний процес у ЛНАМ здійснюється у таких формах: аудиторні навчальні заняття (лекційні та практичні), самостійна навчальна робота студентів, індивідуальна навчальна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

3.1. **Аудиторні навчальні заняття** проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом. До основних видів аудиторних навчальних занять відносяться: лекційні, лабораторні, практичні та семінарські заняття.

3.2. **Самостійна робота студента** є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних навчальних занять час. Під час самостійної роботи студент опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить пошуки ескізів та реалізує в матеріалі вправи до завдань для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Самостійна робота для таких дисциплін проводиться в спеціалізованих аудиторіях, майстернях випускаючих кафедр. Зміст самостійної роботи студента з конкретної дисципліни визначається робочою навчальною програмою з цієї дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

3.3. **Індивідуальна навчальна робота студента** включає виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ) та індивідуальні заняття з викладачем.

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, спрямованого на якнайповнішу реалізацію фахових можливостей студентів, розвитку їх здібностей, участі у науково-дослідній роботі та індивідуальній практичній діяльності і здійснюється за індивідуальним навчальним планом студента.

Індивідуальні завдання з окремих дисциплін (реферати, розрахунково-графічні роботи, пошук і огляд літературних джерел, в тому числі до завдань з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки), видаються студентам в терміни, передбачені вищим навчальним закладом та виконуються студентом при консультуванні з викладачем.

Індивідуальна навчальна робота організовується в позааудиторний час за окремим графіком у формі консультацій з навчальних дисциплін.

Індивідуальна навчальна робота виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, семінарських та практичних занять, і охоплює декілька навчальних тем або зміст навчального курсу в цілому.

3.4. **Практична підготовка студентів (практика)** є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня. Практика є невід'ємною складовою навчального процесу. Її мета полягає в оволодінні студентами сучасними методами, вміннями, навичками та способами реалізації у майбутній професійній діяльності, формування на базі одержаних знань, професійних навичок та умінь для реалізації самостійних рішень під час роботи, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Програма практичної підготовки та терміни її проведення визначаються навчальним планом.

3.5. **Контрольні заходи** якості підготовки фахівців у Львівській національній академії мистецтв є необхідним елементом зворотного зв'язку в навчальному процесі. Вони забезпечують визначення рівня навчальних досягнень і дозволяють корегувати, при необхідності, хід навчального процесу.

Усі контрольні заходи передбачені робочою навчальною програмою. Їх результати в обов'язковому порядку своєчасно обліковуються в журналі академічної групи.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

IV. Види контролю та їх визначення

4.1. **Система оцінювання знань студентів** з кожної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий (підсумковий) контроль знань, оцінювання практик та державну атестацію за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

4.1.1. **Поточний контроль** здійснюється впродовж семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

4.1.2. **Модульний контроль** проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний модуль і має на меті, як підсумок, оцінку результатів знань студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

4.1.3. **Семестровий контроль** є одним із видів підсумкового контролю, що проводиться у формі іспиту, перегляду чи заліку, у терміни, визначені навчальним планом, передбачені графіком навчального процесу.

4.1.4. З дисципліни, яка вивчається впродовж двох і більше семестрів, семестровий контроль здійснюється кожного семестру у формі, передбаченій навчальним планом. Загальна підсумкова оцінка проставляється як середня, з урахуванням результатів останнього семестру.

4.2. Навчальна дисципліна ділиться на логічно-пов'язані змістові модулі і завершується модульним контролем.

4.2.1. Підсумкова кількість балів за змістовий модуль виставляється як сума набраних балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни.

4.2.2. Кількість модулів з кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою і залежить від обсягу кредитів за даною дисципліною, кількості годин, відведених на лекційні, семінарські, практичні та лабораторні заняття.

4.3. **Самоконтроль** є одним із видів контролю, призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних програмах та у методичних рекомендаціях до них передбачаються питання для самоконтролю.

Розрізняють дві форми самоконтролю – індивідуальну і групову:

- при індивідуальній формі контролю студент самостійно визначає ступінь опанування професійними знаннями, навичками та вміннями;
- груповий самоконтроль передбачає оцінку власної навчальної діяльності та досягнутих успіхів в межах навчальної групи (курсу), а також визначення недоліків, обґрунтування шляхів їх подолання.

V. Поточний та модульний контроль

5.1. На початку вивчення відповідної дисципліни студента ознайомлюють із змістом робочої навчальної програми (можливий електронний варіант), повідомляють про кількість змістових модулів, зміст, форми проведення поточного контролю та критерії їх оцінювання.

5.2. При поточному контролі оцінці підлягають рівень знань та практичних навичок, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання і захисту лабораторних робіт.

При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають: практичні навички з завдань та рівень теоретичних знань з тем, що включені до змістових модулів.

5.3. Поточне оцінювання навчального матеріалу рекомендується проводити впродовж семестру (для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки це проміжні, етапні перегляди). Результати проміжного (етапного) оцінювання тричі за семестр, відповідно до заздалегідь визначеного графіку, передаються в деканати.

Проміжні (етапні) перегляди становлять систему заходів діагностування навчальних досягнень в межах певних модулів.

5.4. Для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки (рисунок, живопис, скульптура, композиція, робота в матеріалі і т.д.) на проміжних чи модульних переглядах оцінюються результати виконання підготовчих завдань, композиційних пошуків, ескізів, етюдів, начерків, форескізів, рівень реалізації завдань на етапі (стадія виконання завдання) з урахуванням усіх видів навчальної роботи студента за період, що підлягає поточному контролю.

5.4.1. За результатами поточного контролю з відповідної дисципліни, за рішенням кафедри, студентам, які вели активну позанавчальну роботу, можуть присуджуватися додаткові бали. Нарахування заохочувальних (бонусних) балів становить 10% від верхньої межі прийнятої шкали оцінювання і враховується при виведенні загального семестрового рейтингу.

5.5. Несвоєчасне виконання завдань поточного контролю враховується при їх оцінюванні шляхом пониження оцінки на один бал за національною шкалою оцінювання.

5.6. Студент, який пропустив заняття без поважних причин, самостійно, позааудиторно, обов'язково відпрацьовує пропущений матеріал. У погодженні з викладачем терміни, до початку проведення наступного етапу поточного контролю, йому надається можливість здачі пропущеного матеріалу.

5.7. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль «ЗМ»), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

5.8. Студент, який без поважних причин не брав участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль «ЗМ»), має право на його відпрацювання у двотижневий термін, за погодженням з викладачем. До таких студентів застосовується п. 5.5 даного положення.

5.9. Студент не допускається до складання іспиту, перегляду, заліку, якщо кількість балів, одержаних ним за поточний контроль (змістові модулі) впродовж семестру разом з максимально можливою кількістю балів, набраних на іспиті (заліку, перегляді), в сумі не перевищуватиме 50 балів, а також, якщо студент не має оцінки з поточного модульного контролю.

При наявності «непрохідного мінімуму» або при відсутності оцінок поточного контролю, напередодні іспиту (перегляду, заліку) викладач подає доповідну записку декану факультета.

Студент не допускається до складання іспиту (перегляду, заліку) як такий, що не виконав навчальний план. На день складання іспиту (перегляду, заліку) у відомість студенту виставляється «не допущений».

VI. Підсумковий контроль

6.1. **Підсумковий контроль** проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль, практику та державну атестацію студента.

6.2. **Семестровий контроль** проводиться у формі семестрового екзамену (перегляду – для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки), заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

6.3. **Семестровий залік** – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з окремої дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять, самостійної роботи при виконанні індивідуальних завдань, модульних контрольних робіт.

Залік виставляється за умови, що студент виконав усі види навчальної роботи, визначені робочою навчальною програмою дисципліни та отримав підсумкові оцінки за кожен з модулів.

Залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає виконання студентом всіх видів навчальної роботи, згідно з програмою навчальної дисципліни. Для отримання заліку необхідно набрати не менше 51 бала за 100-бальною шкалою, при цьому присутність студента на заліку не обов'язкова. У цьому разі у відомості та індивідуальному навчальному плані студента, у графі «Оцінка за національною шкалою», робиться запис «зараховано» або «не зараховано».

6.4. **Семестровий екзамен** – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Складання екзамену здійснюється під час екзаменаційної сесії відповідно до затвердженого розкладу.

6.5. **Практика**. Вимоги щодо оцінювання практик (навчальних, виробничих, переддипломних, етнографічних, пленерно-графічних, педагогічних) визначаються програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою, погоджується НМК академії і затверджується проректором ЛНАМ.

Практика складає окремий заліковий кредит і максимально оцінюється в 100 балів. Критерії оцінювання відповідають завданням практики, відображаються у відповідній програмі і доводяться до відома студентів перед початком практики.

Оцінювання практики відбувається на засіданні комісії (кафедри) не пізніше 2-х тижнів після її завершення (у випадку літніх практик оцінювання повинно бути проведене впродовж двох тижнів після початку наступного семестру).

6.6. **Державна атестація** студента здійснюється Державною екзаменаційною комісією (ДЕК) після завершення навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки студента вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Державна атестація студентів, які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки «Бакалавр», «Спеціаліст» та «Магістр», проводиться у формі захисту дипломних робіт. Оцінка студента за кваліфікаційну роботу формується на основі висновків рецензента та результатів захисту. Захист кваліфікаційної роботи є обов'язковою процедурою для отримання відповідного ОКР. До захисту допускаються студенти, які повністю виконали навчальний план, успішно склали всі види підсумкового контролю та пройшли попередній захист на засіданні кафедри.

VII. Оцінювання

7.1. Відповідно до видів контролю набутих студентом знань та вмінь передбачається використання поточної модульної оцінки, поточної семестрової та підсумкової семестрової оцінки.

7.1.1. **Поточна модульна оцінка** – бал, який отримує студент за певну діяльність впродовж засвоєння даного модуля – виконання індивідуальних завдань, виступи на семінарських заняттях, виконання лабораторних робіт.

Поточна модульна оцінка для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки – це бали, отримані студентом на проміжних (етапних) переглядах в межах певних модулів за певний вид діяльності: начерки; етюди; ескізи; композиційні пошуки; вправи до завдань; реалізація завдань і т.д.

7.1.2. **Контрольна модульна оцінка** визначається в балах за результатами контролю з даного модуля. Графік проведення модульного контролю з навчальної дисципліни складається кафедрами та погоджується з деканатом на початку семестру і доводиться до відома студентів і викладачів.

У випадку відсутності студента на модульному контролі він зобов'язаний його пройти у терміни, визначені деканатом.

